

Kultuurimaja
Hargla küla
Valga vald
Valga maakond

HARGLA MADALSEIKLUSRADA

Eelprojekt

Töö nr 202503

Tellija: Valga Vallavalitsus

Projekti koostaja: Seiklusring OÜ

Projekteerija: St. Orav OÜ

Maastikuarhitekt: Triin Peetre

Volitatud arhitekt, tase 7: Britt Vaher (kutsetunnistus 164403)

Tallinn

2025

Sisukord

1. ÜLDOSA.....	2
1.1. Projekti eesmärk.....	2
1.2. Tellija.....	2
1.3. Projekteerija.....	2
1.4. Projekti koostaja.....	2
1.5. Geodeetiline alusplaan.....	2
1.6. Standardid ja nõuded.....	2
1.7. Projektala asukoht ja kirjeldus.....	3
2. PROJEKTLAHENDUS.....	4
2.1. Tehnilised andmed.....	4
2.2. Ehitamine.....	4
2.2.1 Nõuded puude kaitsmiseks ja kasutatavad materjalid.....	5
2.2.2 Platvormid.....	8
2.3. Haljastus ja heakord.....	9
2.4. Ohutuse tagamine ja hooldus.....	10
2.5. Tööde üleandmine.....	10
3. LISAD.....	12
Lisa 1. Joonised.....	12
Lisa 2. Laste raja harjutuste näidised ja kirjeldused*.....	13
Lisa 3. Noorte ja täiskasvanute raja harjutuste näidised ja kirjeldused*.....	14
Lisa 4. Madalseiklusraja ohutu kasutamise juhend.....	15
Lisa 5. Trosslaskumise e zipline'i e liugraja harjutuse kirjeldus ja ohutu kasutamise juhend.....	16

1. ÜLDOSA

1.1. Projekti eesmärk

Projekt on koostatud Valga maakonnas, Valga vallas, Hargla külas asuva Hargla maakultuurimaja juurde madalseiklusraja ehitamiseks. Madalseiklusrada koosneb kahest eraldiseisvast osast: ühe seiklusraja elemendid sobivad iseseisvaks kasutamiseks lastele vanuses alates 6-8 aastat (laste rada) ning teise raja elemendid sobivad kasutamiseks noortele ja täiskasvanutele (noorte rada). Nii laste kui ka noorte raja osale on kavandatud 10 harjutust (st kokku 20 harjutust), millest 2 on liugrajad, 11-12 platvormist, 6 rajale mineku redelist ja kahest kaldteest. Harjutuste paigutus puude vahel on toodud joonisel 202503_EP_AS-4-01_AP. Madalseiklusrada on mõeldud avalikuks kasutamiseks.

1.2. Tellija

Projekti tellijaks on Valga Vallavalitsus (reg. nr 77000507), keda esindab Valga Vallavalitsuse kogukonna- ja koostööprojektide spetsialist Marika Muru.

Kontaktandmed: Valga maakond, Valga vald, Valga linn, Puiestee tn 8; marika.muru@valga.ee, 53 049 508.

1.3. Projekteerija

Projekti projekteerijaks on St. Orav OÜ (reg. nr 14528779), keda esindab juhatuse liige Triin Peetre.

Kontaktandmed: oravst@gmail.com, 58 161 652.

1.4. Projekti koostaja

Eelprojekti on koostanud Seiklusring OÜ (reg. nr 11530830), keda esindab juhatuse liige Valdo Kangur.

Kontaktandmed: valdokangur@gmail.com, 56 645 916.

1.5. Geodeetiline alusplaan

Geodeetilise alusplaani on koostanud Aabenest OÜ (reg. nr 11205308). Töö nr 25174G.

1.6. Standardid ja nõuded

Kõik ehitustööd viiakse läbi vastavuses Eesti Vabariigis kehtivate seaduste, määruste ja nõuetega, projektlahendusest tulenevate teiste normide ja standarditega ning üldkehtivate põhimõtete ja arusaamadega kvaliteetsest tööst. Käesolev eelprojekt vastab majandus- ja taristuministri määrusele nr 97 "Nõuded ehitusprojektile" ning on koostatud vastavalt Valga Vallavalitsuse poolt 16.10.2025 väljastatud tehnilisele kirjeldusele.

St. Orav OÜ, Algi tn 59/4-11, Tallinn 12916
Reg. nr 14528779
Maastikuarhitekt: Triin Peetre
Volitatud arhitekt: Britt Vaher (kutsetunnistus 164403)
Kuupäev: 30.12.2025

Hargla madalseiklusrada
Eelprojekt
Kultuurimaja, Hargla küla, Valga v, Valga mk
Töö nr 202503
Tellija: Valga Vallavalitsus

Ehitamisel kasutatakse varustust ja ehitus meetodeid, mis vastavad Eesti Vabariigis kehtivatele standarditele:

- EVS 932:2017 Ehitusprojekt;
- EVS-EN 1990:2002/A1:2006/AC:2010 Eurokoodeks. Ehituskonstruksioonide projekteerimise alused;
- EVS-EN 1997-1:2005+A1:2013+NA:2014 Eurokoodeks 7: Geotehniline projekteerimine. Osa 1: Üldeeskirjad;
- EVS-EN 1991-1-1:2002/AC:2009 Eurokoodeks 1: Ehituskonstruksioonide koormused. Osa 1-1: Üldkoormused. Mahukaalud, omakaalud, hoonete kasuskoormused;
- EVS-EN 1991-1-4:2005/A1:2010+A1:2010/NA:2010 Eurokoodeks 1: Ehituskonstruksioonide koormused. Osa 1-4: Üldkoormused. Tuulekoormus. Eesti standardi rahvuslik osa;
- EVS-EN 13411-5:2003+A1:2008 Terastraadist trosside otsmuhvid. Ohutus. Osa 5: Vedrukammitsaga terastrosshaaratsid;
- EVS-EN 15567-1:2015+A1:2020 Rajatised sportimiseks ja vaba aja veetmiseks. Kõisrajad. Osa 1: Konstruksioon ja ohutusnõuded;
- EVS-EN 1176-1:2017+A1:2023. Mänguväljaku seadmed ja aluspinnakate;
- EVS 939-3:2020 Puittaimed haljastuses. Osa 3: Ehitusaegne puude kaitse;
- EVS-EN 351-1:2007 „Puidu ja puittoodete vastupidavus. Kaitsevahendiga immutatud täispuit. Osa 1: Kaitsevahendi läbitavuse ja sissejäävuse liigitus”.

Seiklusraja tellijal on kohustus tagada objektile ehituse ajaks omanikujärelevalve. Ehitustööde ajal ei tohi ehitusel viibida kõrvalisi isikuid. Ehitaja peab järgima ja täitma kõiki töötervishoiu ja -ohutuse nõudeid ehituses.

1.7. Projektala asukoht ja kirjeldus

Aadress: Kultuurimaja, Hargla küla, Valga vald, Valga maakond

Katastritunnus: 85501:001:1113

Pindala: 13862 m²

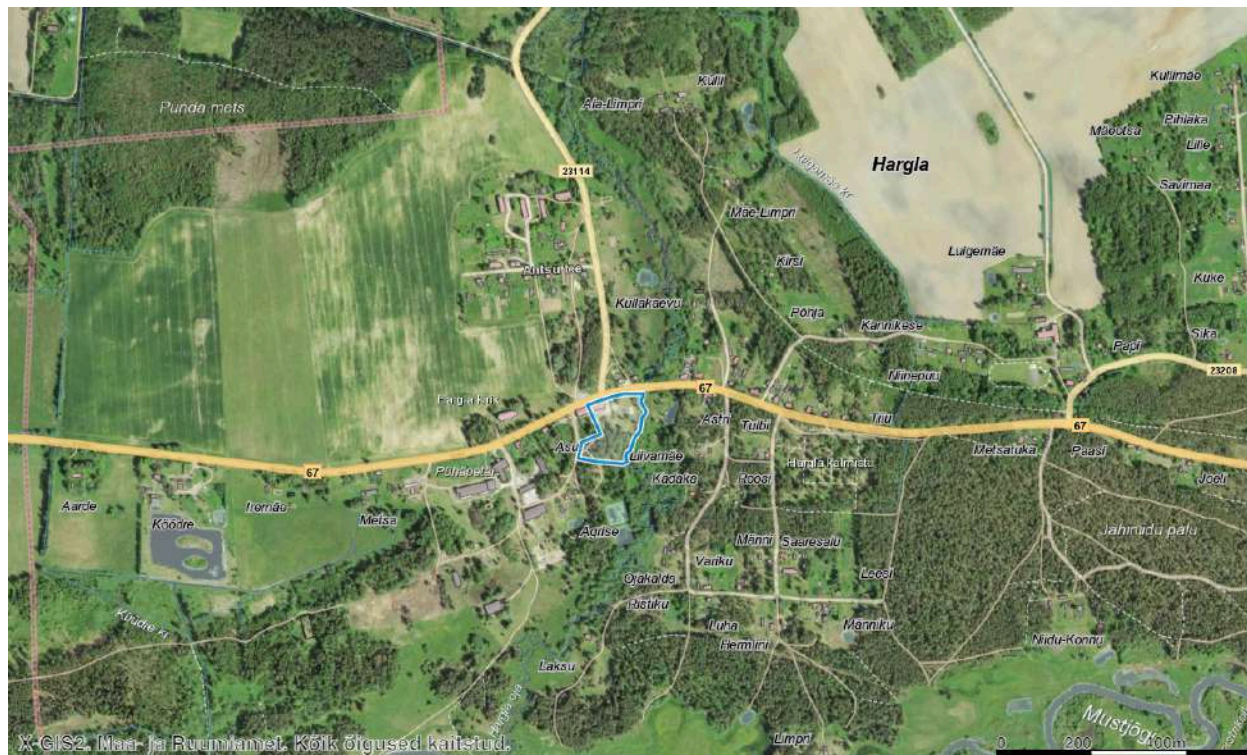
Maakasutuse sihtotstarve: 100% ühiskondlike ehitiste maa

Kultuurimaja kinnistu asub Hargla küla keskel (vt Skeem 1). Kinnistul asub Hargla maakultuurimaja hoone ja välikäimla. Madalseiklusrada on kavandatud kinnistu keskalale. Raja maa-ala reljeef on valdavalt tasane, väikeste tõusude ja langustega ning

St. Orav OÜ, Algi tn 59/4-11, Tallinn 12916
Reg. nr 14528779
Maastikuarhitekt: Triin Peetre
Volitatud arhitekt: Britt Vaher (kutsetunnistus 164403)
Kuupäev: 30.12.2025

Hargla madalseiklusrada
Eelprojekt
Kultuurimaja, Hargla küla, Valga v, Valga mk
Töö nr 202503
Tellija: Valga Vallavalitsus

sellel kasvavad valdavalt okaspuud (männid), mida kasutatakse ka madalseiklusraja ehituseks.

Skeem 1. Kultuurimaja kinnistu asukoht. Allikas: Maa-ameti kaardiserver, 17.12.2025

2. PROJEKTLAHENDUS

2.1. Tehnilised andmed

Harjutuste arv: 20

Kasutatud puude arv: 18

Kogupikkus: 137,7 m

Pindala: 550,8 m²

Turvaala: 2,0 m harjutuse telgjoonest mõlemale poole

Kõrgus: kuni 4,5 m (trossi kinnituste max kõrgus maapinnast)

2.2. Ehitamine

Seiklusraja ehitaja taotleb seiklusraja ehituseks kohalikult omavalitsuselt ehitusloa. Ehitajal on lubatud asendada või vahetada mõlemal seiklusraja osal kuni 2 harjutust, kuid see peab olema eelnevalt projekteerija ja tellijaga kooskõlastatud.

2.2.1 Nõuded puude kaitsmiseks ja kasutatavad materjalid

Seiklusraja ehituseks planeeritavad puud on eelnevalt tellijaga kooskõlastatud ja märkelindiga tähistatud.

Ehitamisel tuleb jälgida seda, et puid ja pinnast kahjustatakse võimalikult vähe. Madalseiklusraja harjutused tuleb kinnitada puudele viisil, mis neid ehituse, hoolduse ning garantiitööde käigus ja madalseiklusraja kasutamisel kõige vähem kahjustaks. Võsatöid tuleb teha nii, et see kahjustaks võimalikult vähe kasvamajäänud puid. Iga 5 aasta tagant tuleb üle hinnata puude juurdekasv ja vastavalt vajadusele ehitada rada ümber ja/või asendada õigeaegselt puukaitse klotsid.

Seiklusraja ehitajal tuleb kogu madalseiklusraja harjutuste alune ala katta 20-50 mm fraktsiooniga okaspuu hakkepuiduga (minimaalselt 10 cm paksune kiht), et maapind saaks seiklusraja kasutamisest tulenevalt võimalikult vähe viga. Enne hakkega katmist on vaja puhastada kogu rajaalune ala suurtest kividest ning juurida välja kännud ja eemaldatud võsa kändude tüükad mõlemalt poolt harjutuse telgjoont vähemalt 2 m laiuseliselt alalt (turvaala). Kohtades, kus puujuured on kasvanud maa seest välja, tuleb hakkepuidu paigaldamise eel täita juurte vaheline ala liiva või mullaga.

Seiklusraja harjutuste kandetrossid tuleb kinnitada ühtlaselt ümber puu jaotatud surve abil puud kaitsvatele puitklotsidele. Puitklotsid tuleb kinnitada puudele pakkelindiga (vt Foto 1 ja 2). Tross teeb puule peale vähemalt kaks täisringi, misjärel kinnitatakse selle ots minimaalselt 4 trossilukuga 13 mm, 741 DIN. Trossilukkude omavaheline vahekaugus on 4-5 cm. Trossiluku U-polt tuleb kinnitada trossi suhtes 90-kraadise nurga alla. Trossilukkude poltide otsad tuleb katta kübarmutritega, kui trossi kinnitus jääb madalamale kui 2 m platvormist mõõdetuna.

Puudele ei tohi kinnitada ühtegi harjutuse detaili kruvide ega naeltega.

Foto 1. Trossi kinnitus puule

Foto 2. Silmuskinnitus paralleelsete trosside korral

Madalseiklusraja harjutuste ehituseks tuleb kasutada 12 mm terassüdamikuga trossi: 6*19S+IWRC, tsingitud, 1960N/mm², kuiv. Harjutuste kandetrosside kinnitamiseks

tuleb kasutada trossilukku 13 mm, 741 DIN. **Zipline'i** ehitusel tuleb kasutada 12 mm keerdumatut trossi 18*7-WSC, tsingitud, 1960N/mm², kuiv ja trossilukke EN 13411-5 Type A. **Zipline'il** tuleb hoo pidurdamiseks kasutada kummist stopperit, mis paigaldatakse trossi külge 2,5-3 m kaugusele puu tüvest.

Kõik lõigatud trossiotsad tuleb katta sobiva läbimõõduga termokahaneva rüüga, et vältida trossi kiudude hargnemist.

Madalseiklusraja harjutuste valmistamisel tuleb kasutada staatilisi punutud ja keerutatud 10,5-18 mm läbimõõduga köisi, sügavimmutatud hõõveldatud puitprusse, terrassilaudu ja ümarpuitmaterjali.

Harjutuste puitdetailid tuleb kinnitada rõnga külge 12 mm musta staatilise punutud köiega. Kõik seiklusraja köied tuleb kinnitada rõnga külge selleks sobiva sõlmega.

Zipline'i harjutusel tuleb kasutada Petzl TANDEM - Speed rullikut (vt Foto 3), kus transportrullikud on terasest ja kuullaagritel. Terastoodete vähim lubatud keskkonnaklass on C3 ja RC3 (soovitus on kasutada C4 kategooria kruvisid). Puitmaterjalid (kvaliteediklass AB) on töödeldud kestmaks välitingimustel (immutatud ilmastikukindla vahendiga, süvaimmutatud või termotöödeldud). Puitmaterjalide immutusklass on AB (NTR) ehk NP5/UC3 (EN351/EN 335).

Foto 3. Petzl TANDEM-Speed rullik

Tabel 1. Kasutatavad materjalid

Materjal	Kasutuskoh	Mõõtmed	Täpsustused
Puitmaterjalid			
Ümarpuit	Harjutuste elemendid	d= 50 kuni 100 mm	Sügavimmutatud, pruun või roheline
Terrassilaud	Platvormid, harjutuste elemendid	145*28 mm	Sügavimmutatud, pruun või roheline

St. Orav OÜ, Algi tn 59/4-11, Tallinn 12916

Reg. nr 14528779

Maastikuarhitekt: Triin Peetre

Volitatud arhitekt: Britt Vaher (kutsetunnistus 164403)

Kuupäev: 30.12.2025

Hargla madalseiklusrada

Eelprojekt

Kultuurimaja, Hargla küla, Valga v, Valga mk

Töö nr 202503

Tellijä: Valga Vallavalitsus

Pruss	Platvormid, harjutuste elemendid	100*100 mm, 50*100 mm, 70*70 mm, 100*20 mm, 80*80 mm	Sügavimmutatud, roheline või pruun
Puitklotsid	Trosside kinnitus puule		
Poolitatud ümarpuit	Puu kaitse	d=40 mm	
Trossid, köied ja kinnitusvahendid			
Terassüdamikuga tross	Harjutuste elemendid	d=12 mm	6*19S+IWRC, tsingitud, 1960N/mm ² , kuiv
Keerdumatu tross	Zipline	d=12 mm	18*7-WSC, tsingitud, 1960N/mm ² , kuiv
Must staatiline punutud köis	Harjutuste puitdetailide kinnitus rõngale	d=10 kuni 12 mm	
Tumeroheline keerutatud köis	Harjutuste elemendid	d=18 mm	
Pakkelint	Puitklotside kinnitus puule		
Trossilukk	Trosside kinnitus	d=12- 13 mm	741 DIN
Trossilukk	Zipline'i trossi kinnitus	d=12-13 mm	EN 13411-5 Type A
Rõngas	Harjutuste kinnitus	d=13 mm	
Kruvid	Platvormid	5*70 kuni 100 mm	C4-pinnatöötlus
Keermelatt ja silmusmutter	Harjutuste elemendid, platvormi kinnitus puule	d=12-14 mm, d=16 mm	
Kübarmutrid	Keermelati otsa ja trossilukkude poltide katmiseks	M8 kuni M16 mm	
Muud materjalid			
Kummist stopper	Zipline		

Rullik	Zipline		Petzl TANDEM - Speed
Sõiduratas	Zipline		Täiskumm

2.2.2 Platvormid

Ühelt harjutuselt teisele üleminekuks tuleb puude ümber ehitada ümmargused platvormid. Platvormide kõrgus maapinnast sõltub harjutuse iseloomust ja seiklusraja harjutuse raskusastmest, jäädes üldjuhul vahemikku 0,6-0,8 m. Platvormid ehitatakse sellise suurusega, et puude ümber jääks 0,4-0,6 m liikumisruumi.

Madalseiklusrajal on kavandatud kahte tüüpi platvormide kasutamine: ümmargused ja kandilised. Seiklusharjutuste vahelised platvormid on ümmargused, läbimõõduga 1,3-1,5 m, millest osad (6 tk) on varustatud redeliga (vt Foto 4). Liugradade platvormid ehitatakse kandilised ja kaldteega (vt Foto 5). Kandilise platvormi laius jääb vahemikku 1,2-1,4 m, pikkus 1,3-1,5 m ning kõrgus maapinnast 1,2-1,8 m. Konkreetseid mõõdud sõltuvad iga puu läbimõõdust, sellest, kas liugraja platvormile tuleb ka teisi harjutusi ning liugraja platvormi kõrgusest.

Foto 4. Redel platvormidele pääsemiseks

Foto 5. Kaldtee ja kandiline platvorm

Platvormide alusraami paigaldamisel puudele tuleb prusside ja puu vahele asetada tüve kaitsvad klotsid (vt Foto 6). Prussid fikseeritakse omavahel naelutusnurkadega. Alusraam tuleb kinnitada puukaitsetele 16 mm keermelattidega (vt Foto 7), keermelattide otsad kaetakse kübarmutritega.

Platvormide kandeprossideks tuleb kasutada 100*100 mm läbimõõduga sügavimmutatud rohelisi või pruune prusse. Platvormi otsaprussid tuleb teha 50*100 mm sügavimmutatud rohelisest või pruunist prussist.

Platvormi alusraam kaetakse kahepoolse laia rihveldusega pruunide terrassilaudadega 28*145 mm, (vt Foto 8). Terrassilaudade kinnitamisel tuleb kasutada 5*70 mm kruve, C4-pinnatöötusega.

Kõik platvormide servad ja nurgad lihvitakse kumeraks. Kohtades, kus harjutuse tross toetub platvormile, pannakse trossi alla terrassilaua hõõrdumise vältimiseks lisa klots.

Foto 6. Puukaitse platvormi juures

Foto 7. Keermelattidega platvormi puutüve külge kinnitamine

Foto 8. Terrassilaudadega kaetud ümmargune platvorm

2.3. Haljastus ja heakord

Seiklusraja ehitajal tuleb madalseiklusrajaks planeeritav ala ehituseks eelnevalt ette valmistada (võsa lõikamine, kändude ja võsa tüügaste eemaldamine). Ala ettevalmistamise käigus eemaldatud võsa võib lasta hakkida kohapeal ja kasutada alusmaterjalina allapanuks seiklusraja harjutuste all enne okaspuu hakke kihti.

Madalseiklusraja projektiga säilitatakse olemasolev haljastus. Kui ehitustööde käigus rikutakse olemasolevat haljastust, teede katendeid, teepeenraid vmt, on vaja need

taastada ja/või korrastada. Kui ehituse eelselt on vajalik kuivanud või vigastatud puude mahavõtt, siis sellega tegeleb seiklusraja ehitaja, kooskõlastades selle eelnevalt tellijaga.

Ehitustööde käigus tekkivad jäätmed tuleb ehitajal käidelda jäätmeseaduses ja selle rakendusaktides sätestatud moel. Kõik tööde käigus tekkinud prügi kuulub ehitajale, see tuleb eemaldada ehitusplatsilt ilma külgnevaid kinnistuid kahjustamata ning ladustada legaalselt lubatud viisil ja kohtades.

2.4. Ohutuse tagamine ja hooldus

Madalseiklusraja ehitaja tagab selle valmimisel seiklusraja tehnilise vastupidavuse seiklusraja ohutu kasutamise tingimustes ettenähtud maksimaalsele kasutuskooormusele x 3.

Seiklusharjutusel võib olla korraga 1 inimene ja platvormil 2.

Lubatud maksimaalne kaalupiirang harjutustel on 100 kg.

Seiklusradade omanik vastutab seadusest tulenevalt seiklusradade ohutu kasutamise eest. Omanik peab tagama, et rajad oleksid nõuetekohaselt hooldatud, töökorras ning et kasutajatele oleks tutvustatud ohutus- ja kasutusjuhendeid.

Omanik määrab seiklusrajal kontrolli teostava inimese, kellele seiklusraja ehitaja teeb ka vastava väljaõppe.

Tema ülesandeks on tuvastada visuaalselt võimalikke kahjustusi ja kontrollida trosside ja köite kinnitusi.

Seiklusradade ehitaja esitab omanikule seiklusraja ohutu kasutamise turvareeglid.

Seiklusraja ehitaja paigaldab mõlema raja algusesse eraldiseisva postidel oleva infostendi ohutus- ja kasutusjuhendiga. Lisaks tuleb paigaldada üks põhistend, millele on märgitud seiklusraja asendiplaan, rahastajate ja ehitajate logod, ohutu kasutamise juhend jm info, mida tellija soovib.

Seiklusradadel tuleb teha tehnilist järelevalvet. Ehitaja esitab omapoolses hinnapakkumises garantiitingimused, millest lähtuvalt tuleb rada ka hooldada. Ehitajal tuleb tagada seiklusrajale 2 a garantii. Garantii ei kata: loodusõnnetuste poolt põhjustatud kahjustusi, vandalismist ega seiklusraja pahatahtlikust kasutusest, vargusest, puude kasvamisest tingitud ega harjutuste puitdetailide loomulikust kulumisest põhjustatud kulutusi.

2.5. Tööde üleandmine

Seiklusraja valmimisel koostatakse tellija ja ehitaja vahel seiklusraja üleandmise ja vastuvõtu akt.

Tellijale antakse üle seiklusraja ohutu kasutamise juhend ning seiklusraja hoolduse ning kontrolli juhend.

St. Orav OÜ, Algi tn 59/4-11, Tallinn 12916

Reg. nr 14528779

Maastikuarhitekt: Triin Peetre

Volitatud arhitekt: Britt Vaher (kutsetunnistus 164403)

Kuupäev: 30.12.2025

Hargla madalseiklusrada

Eelprojekt

Kultuurimaja, Hargla küla, Valga v, Valga mk

Töö nr 202503

Tellija: Valga Vallavalitsus

Seiklusraja ehitaja taotleb seiklusrajale kasutusloa, esitades kasutusloa taotlemiseks vajalikud dokumendid (ehituspäevikud, kasutatud materjalide sertifikaadid).

Ehitaja annab tellijale üle ohutust ja seiklusraja nõuetele vastavust kinnitava deklaratsiooni.

St. Orav OÜ, Algi tn 59/4-11, Tallinn 12916

Reg. nr 14528779

Maastikuarhitekt: Triin Peetre

Volitatud arhitekt: Britt Vaher (kutsetunnistus 164403)

Kuupäev: 30.12.2025

Hargla madalseiklusrada

Eelprojekt

Kultuurimaja, Hargla küla, Valga v, Valga mk

Töö nr 202503

Tellijä: Valga Vallavalitsus

3. LISAD

Lisa 1. Joonised

- Asendiplaan 202503_EP_AS-4-01_AP
- Platvormid 202503_EP_AR-7-01_PL
- Tüüpkinditused 202503_EP_AR-7-02_TK
- Redel 202503_EP_AR-7-03_RD
- Kaldtee 202503_EP_AR-7-04_KT

St. Orav OÜ, Algi tn 59/4-11, Tallinn 12916

Reg. nr 14528779

Maastikuarhitekt: Triin Peetre

Volitatud arhitekt: Britt Vaher (kutsetunnistus 164403)

Kuupäev: 30.12.2025

Hargla madalseiklusrada

Eelprojekt

Kultuurimaja, Hargla küla, Valga v, Valga mk

Töö nr 202503

Tellijä: Valga Vallavalitsus

Lisa 2. Laste raja harjutuste näidised ja kirjeldused*

*Ehitaja otsustab, kus millist harjutust kasutab.

St. Orav OÜ, Algi tn 59/4-11, Tallinn 12916

Reg. nr 14528779

Maastikuarhitekt: Triin Peetre

Volitatud arhitekt: Britt Vaher (kutsetunnistus 164403)

Kuupäev: 30.12.2025

Hargla madalseiklusrada

Eelprojekt

Kultuurimaja, Hargla küla, Valga v, Valga mk

Töö nr 202503

Tellijä: Valga Vallavalitsus

Lisa 3. Noorte ja täiskasvanute raja harjutuste näidised ja kirjeldused*

*Ehitaja otsustab, kus millist harjutust kasutab.

Lisa 4. Madalseiklusraja ohutu kasutamise juhend

1. Madalseiklusrada kasutatakse täielikult omal vastutusel.
2. Enne madalseiklusrajale asumist lugege läbi antud seiklusraja ohutu kasutamise juhend.
3. Lapsed vanuses kuni 7 aastat võivad madalseiklusrajal ronida ainult lapsevanema või täiskasvanud saatja juuresolekul, järelvalvel ja juhendamisel.
4. Igal harjutusel võib korraga viibida ainult üks laps või täiskasvanu.
5. Liikuge madalseiklusrajal ainult ühes suunas.
6. Seiklusharjutusi võib kasutada ainult sihipäraselt ronimiseks.
7. Seiklusharjutustel ei ole lubatud ekstra: kiikuda, hüpata, seiklusraja liikuvaid elemente üksteise vastu tahtlikult lüüa, kuna need tegevused võivad kahjustada madalseiklusrada ja takistada rajal liikuda soovijaid.
8. Ärge seadke oma tegevusega madalseiklusrajal ja ääres ohtu sellel ronijaid.
9. Valige seiklusharjutused vastavalt oma oskustele.
10. Veenduge enne seiklusharjutusele asumist, et seiklusharjutus oleks teile jõukohane, turvaline ja kahjustamata.
11. Vihmase ilmaga ja talvel jääga on platvormid ning seiklusharjutused libedad ja ohtlikud.
12. Kui keegi on hädas ja vajab abi, siis ole hea ja aita teda või kutsu abi.
13. Suhtu madalseiklusrajasse heatahtlikult ja kaasseiklejatesse sõbralikult.
14. Ära vigasta mistahes viisil madalseiklusraja elemente ja osi.
15. Ära jäta endast prügi maha.

Lisa 5. Trosslaskumise e *zipline*'i e liugraja harjutuse kirjeldus ja ohutu kasutamise juhend

Zipline on harjutus, millel kasutaja sõidab kaldtrossil, istudes samal ajal sõidurattal ja hoides kahe käega kinni köiest, mis on rulliku abil kinnitatud trossile. Harjutust saab kasutada laps, kes suudab iseseisvalt istuda sõidurattal ja hoida kahe käega kinni sõiduköiest. Kui laps ei suuda iseseisvalt sõidurattal istuda, peab last saatev täiskasvanu kogu aja last toetama ja lõppu jõudes ta rattalt maha aitama.

Korrektne viis *zipline*'i kasutamiseks on istuda sõidurattale, panna jalad ette ristseongusse ja hoidma mõlema käega kinni sõiduköiest, kuni sõiduvahendi peatumiseni.

Eelkooliealise lapse puhul fikseerib last saatev täiskasvanud enne sõidu alustamist sõiduratta, hoides kinni ratta all olevast köiest. Täiskasvanu kontrollib üle, kas lapsel on kõik korras, kas ta hoiab tugevasti kahe käega köiest ning vaatab üle (ja vajadusel korrigeerib) lapse istumisasendi sõidurattal. Täiskasvanu laseb ratta lahti ja liigub ise lapsele järele, aidates ta pärast sõidu lõppu rattalt maha.

1. Trosslaskumise kasutamine toimub omal vastutusel.
2. Kooliealised lapsed ja täiskasvanud võivad sõita iseseisvalt. Lapsed vanuses 4-6 a võivad sõita liugrajal koos oma täiskasvanust saatja vastutusel ja abistamisel.
3. Liugrada on mõeldud kasutamiseks laste rajal maksimaalselt 50-60 kg kehakaaluga sõitjale ja noorte rajal maksimaalselt 90 kg.
4. Sõidurattal sõidetakse istudes ja üks sõitja korraga.
5. Samuti ei ole lubatud lükata ekstra hoogu teisele sõitjale ja sõita sõidurattal püsti ega põlvili asendis.
6. Peale sõidu lõpetamist ei ole lubatud sõidualust tagasi lennutada mööda trossi nii, et see põrkaks vastu puud ja kahjustaks puu koort ja võimalikke platvormil olijaid.
7. Enne liugrajal sõidu alustamist veendu, et rada on vaba ja kedagi rajal ees ei seisa või sõiduraja läheduses ei asu.
8. Trosslaskumise platvormil on korraga ainult üks sõitja, oma sõidujärjekorda oodatakse all ja platvormile liigutakse siis, kui on saadud eelnevalt sõitjalt omale sõiduratas.